

A. G. R. U.

IN EPARHIA MARAMUREȘULUI

Suplimentul Organului „Dumineca”

Administrația: Biroul AGRU-lui Sighet, Piața Unirii No. 25.

Apare deodată cu „Dumineca”.

Prețul 1 Leu împreună cu „Dumineca”.

Cuvânt de apărare.

Sine ira et studio.

Cetim în organul „Dumineca” că cineva din comuna X. a declarat, că nu mai primește gazeta. Declarația s'a făcut după ce i-a premers acestei hotărâri, o aspră critică.

Nu au ajuns la cunoștința noastră motivele acestei critici, dar și fără a le cunoaște, ni-e destulă știrea, ca nu numai să ne simțim îndreptății, ci chiar și obligați din punctul nostru de vedere să nu lăsăm neobservate, nici părerea poate să fie numai absolut particulară a cuiva, însă nici modul, nici locul, nici felul cum aceasta părere — admitem nu detotul izolată — a fost declarată.

Primul număr al „Duminecii” a apărut în ziua de 14 Septembrie a anului 1924, când încă prin plaiurile noastre nici Acțiunea Catolică, cu atât mai puțin Agrul nu numai că nu erau cunoscute, dar fiind vorba de Agrul nu era încă nici constituit, decât numei cu cinci ani mai târziu, dar „Dumineca” slujea deja aceleași scopuri în Maramureșul nostru rău cunoscut.

Înțelegând deci acuma despre aceasta critică aspră, ne simțim obligați, chiar a spune câteva cuvinte de apărare, nu într-atât, în apărarea „Duminecii,” pentru că nu are lipsă de apărarea noastră, ci mai mult ca o contra acuză față de criticile — fie ele juste, — în tot cazul lipsite de bună voință deci și de înțelegere frățească.

În tot cazul ne folosim de prilejul ce

ni s'a dat și ridicăm noi mânușa aruncată în fața colaboratorilor „Duminecii,” nu numai pentru că „Dumineca” ne găzduiește pe noi de patru ani încoace și anume dela data Congresului, ținut la Șomcuta-Mare în zilele de 25—26 August, 1934 — ca urmare a unui desiderat competent — ca organul Agrului Diecezan, iară până atunci dela data de 10 Aprilie 1932, ca modestul organ al acestei organizații de pe teritoriul Vicariatului Maramureș, dar și mai mult pentru sprijinul ce ne-a dat și ne dă de XII ani încoace pentru propagarea deșteptării conștiinței catolice.

În apărarea „Duminecii” ar fi de ajuns să spunem numai atâta ce scrie Rev. P. Dr. Tăutu, canonic-Oradea, în „Buletinul Agrului” Anul VI. Nr. 1. Ianuarie crt. și anume că : „Cea mai mare piedecă ce ne întârzie ajungerea la idealul mai sus indicat — anume ca să avem organizații de ale Agrului în toate parohiile și în toate filialele mai mari, viabile și active, ca să conteze, ca organizații real existente — este, după a noastră părere, lipsa de cunoștința exactă a scopurilor și metodelor de lucru ale Agrului. Nu numai mireni — intelectuali și țărani — dar nici preoții nu toți au idee clară despre ceea ce vrea Agrul, despre rostul și ființa lui. În broșura noastră : Ce este și ce vrea să fie Agrul (edit. Agrul diecezan Oradea, 10 lei ex.) am dat unele lămuriri cu privire la rolul și ființa Agrului, dar au citit-o prea puțin.”

Aceasta constatare este însă numai una

negativă, și Buletinul Agru este Organul Comitetului Central — Cluj str. Nicolae Iorga 6. fiind sub directoratul Rev. Dn. canonic P. Ion Agărbiceanu și în redacția Rev. Dn. canonic P. Dr. Aloisie L. Tăutu, deci și mai puțină lipsă și motiv are, să fie apărută, în cazul că nu ar fi făcut o constatare corespunzătoare faptului trist, noi vrem să rămânem numai la „Dumineca” noastră.”

Să ne fie permis să reproducem numai câteva șiruri din elogiile aduse „Duminecii” cu împlinirea de X ani de existență și activitate din partea Prea-Sfințiților noștri Arhieriei, iată critica lor.

Excelența Sa Valeriu Traian Frențiu al Orăzii scrie: „... foaia Dvoastră mică și modestă la vedere, dar propagatoare neînfricată a cuvântului dumnezeesc, a întrecut și ca viață și ca folos, multe foi și ziare sumețe și pline de reclamă... ca văzând și alții faptele lor bune, să preamărească pe Tatăl cel ceresc.”

Prea-Sfințitul Iuliu al Clujului dând „Binecuvântare Duminecii” scrie că: „Ea — Dumineca — vine caldă și cu prisosință din sufletul, care a urmat cu drag, primii pași îndreptați pe cărarea apostolatului săptămânal, prin satele de pe plaiurile Maramureşului... Urmați cu tot sufletul cărarea binecuvântată. Este cărarea Domnului, și el vă însoțește și lucrează împreună cu voi, să se răspândească tot mai mult și să crească tot mai mare, înmulțindu-se roadele pentru împărăția lui Dumnezeu, căruia este închinată cu dragoste curată.”

Prea Sfinția Sa Alexandru al Lugojului scrie: „... dând hrană sufletească la preoți și intelectuali, strângând rândurile atleților cauzei Domnului, îmbărbătându-vă împrumutat... urez deci, ca acești zece ani de luptă să fie numai aurora care să vă deschidă perspectivele aurii ale unui viitor bogat în ani și activitate multiplă pe toate terenele ideale ale unui creștinism și catolicism viu și activ.”

Excelența Sa Alexandru al Maramureşului, pe lângă că în aceeaș vreme a dat și un ordin circular intitulat: „Preoțimea și Agru,” scrie „Duminecii” următoarele: „Bucurându-ne din inimă, că munca făcută și desinteresată depusă săptămână de săptămână, cu atâta folos, de cei ce au îngrijit și îngrijesc micul buletin oficial al Vicariatului nostru din Maramureș, a ajuns să poată privi cu mândrie la un trecut frumos de zece ani, incheiați, binecuvântăm cu drag aceste străduințe, urându-le să poată duce scumpa lor „Dumineca” prin concursul înțelegător al celor, buni, la și mai mare înflorire.” (NB. Sublinierile toate sunt ale noastre.)

Din citatele de mai sus credem că ajunge și atâta, pentru că ar trebui să reproducem în întregime numărul festiv, în care mai erau articole cu constatări elogiioase similare primite dela Președintele Agrului Valer Pop, dela Reverendisimi Domni canonici N. Brânzeu — Lugoj, I. Agărbiceanu — Cluj, P. Ion Georgescu și P. Dr. A. Tăutu — Oradea, articole pline de critică bunăvoințoare și de încurajare.

Față de aceste încurajări — să admitem doar pe un moment — că critica severă făcută în comuna X. este motivată, punem întrebarea: Oare cine este de vină?

Oare aceia doi sau trei inși cari de doisprezece ani încoace săptămână de săptămână pe lângă ocupațiunea lor profesională au scris cum au știut — documentele invocate din partea celor mai competenți, le poate servi de certificat, că au scris bine,— ori mai multă vină poartă desinteresarea și lipsa acelorla la cari s'ar fi gândit Preasfințitul Eparhiei noastre când cu ocaziunea jubileului de zece ani a „Duminecii,” îi doarește concursul înțelegător al celor buni? Ar fi aproape indiferent ca acest concurs este dat efectiv, ori s'ar manifesta în cazul cel mai rău, numai într'un surâs ironic.